Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0183

Az EU kereskedelmével kapcsolatos, a mesterséges intelligenciára vonatkozó átfogó stratégia által kínált lehetőségek és kihívások

Az Európai Parlament 2026. május 20-i állásfoglalása az uniós kereskedelemben a mesterséges intelligenciára vonatkozó átfogó stratégia jelentette lehetőségekről és kihívásokról (2025/2112(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet)[1],

– tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatvédelmi rendelet)[2],

– tekintettel az Európa félvezető-ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2021/694 rendelet módosításáról szóló, 2023. szeptember 13-i (EU) 2023/1781 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a csipekről szóló rendelet)[3],

– tekintettel a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU,

---

1 HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
2 HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
3 HL L 229., 2023.9.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.

az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1252 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet)[4],

– tekintettel a kritikus fontosságú ásványokkal foglalkozó, 2026. február 4-én Washingtonban tartott miniszteri találkozó eredményeire, valamint az EU és az USA között folyamatban lévő együttműködésre, amelynek célja az Unió versenyképessége, a fejlett technológiák és a globális piacok rezilienciája szempontjából nélkülözhetetlen, kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos, fenntartható ellátási láncainak diverzifikálása és megerősítése,

– tekintettel az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról szóló, 2019. március 19-i (EU) 2019/452 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5],

– tekintettel az Uniónak és tagállamainak a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szembeni védelméről szóló, 2023. november 22-i (EU) 2023/2675 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6],

– tekintettel a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet)[7],

– tekintettel „Az uniós adatstratégiáról – Az adatok felszabadítása az MI számára” című, 2025. november 19-i bizottsági közleményre (COM(2025)0835),

– tekintettel „Az európai gazdasági biztonság előmozdítása: öt új kezdeményezés bemutatása” című, 2024. január 24-i bizottsági közleményre (COM(2024)0022),

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az EU gazdasági biztonságának megerősítése” című, 2025. december 3-i közös közleményére (JOIN(2025)0977),

---

4 HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.

5 HL L 79. I, 2019.3.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj.

6 HL L, 2023/2675, 2023.12.7., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.

7 HL L 206., 2021.6.11., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az Európai Unió nemzetközi digitális stratégiája” című, 2025. június 5-i közös közleményére (JOIN(2025)0140),

– tekintettel az „MI-kontinens” cselekvési tervről szóló, 2025. április 9-i bizottsági közleményre (COM(2025)0165),

– tekintettel a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégiáról szóló, 2025. október 8-i bizottsági közleményre (COM(2025)0723),

– tekintettel Mario Draghi „Az európai versenyképesség jövője” című, 2024. szeptember 9-i jelentésére (Draghi-jelentés),

– tekintettel Enrico Letta „Jóval több mint piac” című, 2024. április 10-i jelentésére (Letta-jelentés),

– tekintettel „A termékbiztonság és a jogszabályi megfelelés az e-kereskedelemben és a nem uniós importban” című, 2025. július 9-i állásfoglalására[8],

– tekintettel az Európai Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti digitális kereskedelmi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló, 2025. november 13-i állásfoglalására[9],

– tekintettel arra, hogy a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) kiemelt szerepet játszik a szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszer fenntartásában, valamint jelentős szerepe van a kialakulóban lévő technológiák, többek között a mesterséges intelligencia nemzetközi kereskedelemben történő alkalmazása szempontjából is,

– tekintettel a WTO szabályaira, különösen az exportkorlátozások tekintetében a megkülönböztetésmentesség és az átláthatóság elvére,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére (A10-0122/2026),

A. mivel a mesterséges intelligencia (MI) olyan általános célú technológia, amely átformálja az áruk, szolgáltatások és adatáramlások uniós kereskedelmét; mivel az MI csökkentheti az információs és megfelelési költségeket, átalakíthatja az ellátási lánc irányítását, és bővítheti a digitálisan nyújtott szolgáltatások körét;

---

8 HL C, C/2026/1436, 2026.3.31., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1436/oj.

9 HL C, C/2026/1674, 2026.4.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1674/oj.

mivel az MI és a technológia tulajdonlásával kapcsolatos hatalmi dinamika jelentős kihívásokat és áttörést hozó lehetőségeket rejt az EU kereskedelmi versenyképessége szempontjából; mivel az uniós kereskedelempolitika kulcsfontosságú egy olyan holisztikus külső MI-stratégia biztosításához, amely ötvözi a nyitottságot, az átláthatóságot és a biztonságot a rezilienciával és az alapvető jogok tiszteletben tartásával, és támogatja a kiszámítható, határokon átnyúló műveleteket; mivel az MI jelentős lehetőségeket kínál az Európai Unióban a vámellenőrzések és a piacfelügyelet hatékonyságának és biztonságának fokozására, valamint a csalás, a hamisítás és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelemre;

B. mivel az MI gyors terjedése és bevezetése hozzájárul a nemzetközi szolgáltatáskereskedelem szervezésének, földrajzi eloszlásának és irányításának strukturális változásaihoz, ami hatással van a versenyképességre, a foglalkoztatásra és a fejlődésre; mivel a nyílt forráskódú MI-megoldások jelentős előnyökkel járnak, például csökkentik a költségeket, a helyi telepítés révén fokozzák az adatvédelmet, és hozzájárulnak az MI terén az egészséges verseny fokozódásához és a nem uniós szolgáltatóktól való függőség csökkenéséhez; mivel ezek a változások kölcsönhatásban vannak a termelési kapacitás, az infrastruktúra és a készségek terén az EU-n belül és kívül meglévő hiányokkal; mivel a nyitott, reziliens és inkluzív fenntartható kereskedelmi modell fenntartásához az MI-alapú változások kezelésére vonatkozó koherens és holisztikus stratégiára van szükség; mivel az EU – többek között a globális dél partnerországaival fenntartott – külgazdasági kapcsolatainak támogatniuk kell az MI inkluzív elterjedését és a közös értékteremtést, ugyanakkor elő kell mozdítaniuk az emberi méltóság támogatására összpontosító, „alapértelmezett etika” elvén alapuló emberközpontú modellt;

C. mivel a határokon átnyúló adatáramlás az MI fejlesztésének, betanításának és bevezetésének kritikus fontosságú eleme, amelyet ugyanakkor gondosan meg kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy a magas szintű adatvédelem továbbra is garantált legyen, különösen az érzékeny személyes adatok, például az egészségügyi adatok esetében; mivel a digitális kereskedelmi szabályok egyre inkább alakítják az MI versenyképességét, ez pedig rávilágít arra, hogy a jövőbeli kereskedelmi megállapodásokban rendelkezni kell a szabályozási együttműködésről, a meglévő megállapodásokat pedig korszerűsíteni kell; mivel az EU emberközpontú kerete, amelyet az általános adatvédelmi rendelet és a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet rögzít, hiteles modellt biztosít a megbízható MI-hez, amely nemzetközi szintű előmozdítása esetén versenyelőnyt jelenthet az átláthatóságot és a jogokat tiszteletben tartó irányítást értékelő piacokon; mivel a WTO lehet az MI-ről és a kereskedelemről folytatott többoldalú megbeszélések megfelelő fóruma annak érdekében, hogy kezelni lehessen a

versenytorzulásokat, a kereskedelmi akadályokat és az egységes szabályozás hiányának kockázatait, biztosítva a kiszámítható, tisztességes és a jogokat tiszteletben tartó digitális kereskedelmet;

D. mivel az MI használata ágazattól, régiótól és vállalatmérettől függően továbbra is egyenetlen, és előnyöket főleg azon szereplők számára jelent, amelyek az adatok, a számítási teljesítmény és a készségek feletti ellenőrzést gyakorolják, ami azzal a kockázattal jár, hogy nő a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és az MI alkalmazását később bevezető vállalatok lemaradása a termelékenység és export terén; mivel az MI-alapú kereskedelmi versenyképesség az adatokhoz, a számítási kapacitáshoz, az energiához, a konnektivitáshoz, a tőkéhez és a készségekhez való hozzáféréstől függ, és e tényezők közül sokat a kereskedelmi és beruházási kapcsolatok befolyásolnak; mivel 2024 első felében az EU az MI-vel foglalkozó induló vállalkozásokba történő globális beruházásoknak csak 6%-át vonzotta, ami strukturális függőségek kialakulásához vezetett, amelyek hatással vannak a kereskedelmi kapcsolatokra és az európai stratégiai autonómiára; mivel az MI-infrastruktúrához való méltányos hozzáférés elengedhetetlen ahhoz, hogy a kkv-k versenyképesek maradjanak, ugyanis a nagyvállalatokhoz képest jelentős akadályokkal szembesülnek, beleértve a számítási erőforrások magas költségeit, az adatokhoz való korlátozott hozzáférést és a műszaki szaktudás hiányát;

E. mivel az MI továbbra is gyorsan fejlődő technológia; mivel az idő előtti vagy túlzott szabályozási beavatkozás aláásható az innovációt, a beruházásokat és a versenyképességet; mivel alapvető fontosságú az arányos, kockázatalapú és innovációbarát megközelítés;

F. mivel az MI ellátási lánca csupán néhány országra és régióra koncentrálódik, ami a kritikus számítási teljesítményhez, a nyersanyagokhoz és a félvezetőkhöz való hozzáférés tekintetében függőségek kockázatát hordozza magában; mivel a külföldi tulajdonban lévő kritikus MI-infrastruktúra növeli a külföldi információmanipuláció és beavatkozás kockázatát; mivel az algoritmusokkal való visszaélés aláásható a demokráciát, és növelheti a jelenlegi geopolitikai kereskedelmi feszültségeket; mivel a fokozódó globális technológiai verseny, amelyet az MI-hez fűződő eltérő irányítási modellek, a vámtarifák eszkalációja és a kritikus technológiák exportjának korlátozása jellemez, növeli annak kockázatát, hogy az MI kulcsfontosságú inputjaihoz való hozzáférést a geopolitikai befolyás eszközeként használják fel; mivel a bizonyos mértékű külső beavatkozás azzal a kockázattal jár, hogy gyengíti az átláthatóságra, az elszámoltathatóságra és az alapvető jogok védelmére vonatkozó magas szintű uniós normákat, ezáltal veszélyezteti az Unió azon képességét, hogy fenntartsa értékeit, egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a vállalkozások számára, és megvédje a polgárokat a szabályozatlan MI és digitális technológiák kockázataival szemben; mivel az EU-nak továbbra is meg kell

védenie ezeket a normákat; mivel az EU-nak meg kell erősítenie stratégiai autonómiáját azáltal, hogy diverzifikálja az ellátási láncokat és elmélyíti az együttműködést azokkal a megbízható partnerekkel, amelyek ugyanazokat a demokratikus értékeket vallják, és elkötelezettek a nyitott és szabályokon alapuló kereskedelem mellett;

G. mivel az MI fejlesztése és alkalmazása a globális piacokhoz és technológiákhoz való hozzáférésen alapul, amelyekre hatással vannak a kereskedelempolitikai keretek; mivel a WTO támogatja az MI fejlesztését és alkalmazását azáltal, hogy lehetővé teszi az MI-alapú áruk és szolgáltatások nyitottabb, átláthatóbb és kiszámíthatóbb kereskedelmét; mivel a meglévő WTO-megállapodások már most is jelentős mértékben hozzájárulnak az MI fejlesztéséhez és alkalmazásához, beleértve az információtechnológiai megállapodást, amely csökkenti az MI-hardverek telepítésének költségeit, a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodást (TBT-megállapodás), amely előmozdítja a szabályozási átláthatóságot és a nemzetközi normákat, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezményt, amely megkönnyíti az MI-vel kapcsolatos szolgáltatások kereskedelmét, valamint a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodást, amely támogatja az MI fejlesztését és terjesztését;

H. mivel az MI kettős felhasználású jellege és fokozódó militarizálódása, beleértve a jelenlegi konfliktusokban, például Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújában való alkalmazását, felgyorsítja a biztonságra összpontosító együttműködésről az MI-n alapuló geogazdasági és biztonsági versenyre való átállást; mivel az MI irányítását, exportellenőrzését és szabványait egyre gyakrabban használják stratégiai befolyásolási és hatalmi eszközként;

I. mivel az MI fegyverrendszerekben és tömeges megfigyelési eszközökben is alkalmazható; mivel az ilyen gyakorlatok mélyreható etikai és emberi jogi aggályokat vetnek fel; mivel az ENSZ főtitkára felszólított a halált okozó autonóm fegyverrendszerek, azaz az emberi felügyelet nélkül emberek életét elvenni képes gépek globális betiltására;

MI a kereskedelem megkönnyítése és a szabályozás érvényesítése érdekében

1. elismeri, hogy az MI felgyorsíthatja az uniós exportot és importot, különösen a kkv-k számára azáltal, hogy csökkenti a piacra lépés akadályait és a megfelelési költségeket, lehetővé téve a vállalkozások számára, hogy olyan piacokra jussanak el, amelyek korábban elérhetetlenek voltak a számukra, feltéve, hogy a kkv-k méltányos hozzáféréssel rendelkeznek az MI-infrastruktúrához; felhívja a Bizottságot, hogy építsen be megbízható MI-tanácsadási szolgáltatásokat az Access2Markets portálba és az egyablakos

ügyintézési pontba a vámok, a származási szabályok és a szabályozási követelmények közötti eligazodás érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a kkv-barát MI-eszközöket, és biztosítsa, hogy a digitális megfelelési megoldások egyszerűek, megfizethetők és hozzáférhetők maradjanak;

2. megjegyzi, hogy az MI a tervezés és a koordináció javítása révén segíthet csökkenteni a késedelmeket és a költségeket az uniós ellátási láncokban; felhívja a Bizottságot, hogy tegye normává a papírmentes kereskedelmet, és mozdítsa elő a megbízható információk megosztását a gazdasági szereplők és a hatóságok között; felszólít az MI-alapú logisztikába való beruházásra, amely enyhíti a kikötőkben és közlekedési folyosókon tapasztalható szűk keresztmetszeteket, valamint a környezetbarátabb logisztika támogatására az intelligensebb útvonaltervezés és karbantartás révén; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a nyílt forráskódú MI-megoldásokat, amelyek hozzájárulnak a fokozott versenyhez, és csökkentik a nem uniós szolgáltatóktól való függőséget; hangsúlyozza, hogy a digitalizációnak és az MI-alapú logisztikának nagyobb termelékenységet, valamint fokozottabb hatékonyságot és az ellátási láncok jobb irányítását, alacsonyabb kereskedelmi költségeket és kisebb adminisztratív terheket kell eredményeznie;

3. megjegyzi, hogy az MI szerephez juthat a vámellenőrzések megerősítésében, tekintettel a jelenlegi piaci kapacitásfeleslegre, valamint a Kínából származó áruk, különösen a kis csomagok dömpingje által támasztott kihívásokkal küzdő emberi ellenőrzések korlátaira; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson erőforrásokat és készségeket a piacfelügyeleti és vámhatóságok számára, többek között a tagállamok között az uniós vámügyi adatközpontban folytatott megerősített együttműködés révén annak biztosítása érdekében, hogy az MI használata fokozza a végrehajtási kapacitást és a hatóságok közötti adatmegosztást; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen lehetőségeket kínál az MI a következőkre: az importált áruk uniós jognak való megfelelésének fenntartása, az importált termékek valós idejű nyomonkövethetőségének és vámellenőrzésének, valamint a piacfelügyeletnek a javítása, biztonságos és célzott MI-eszközök bevezetése a kis csomagokból származó adatok szisztematikus elemzésére vagy a termékek nyomonkövethetőségének biztosítására az ellátási lánc egészében a hamisított áruk, a vámcsalás, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok és az uniós szankciók kijátszása elleni küzdelem érdekében; kiemeli, hogy az ilyen MI-rendszerek kritikus infrastruktúrának minősülnének, ezért függetlennek és szuverénnek kell maradniuk; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy ezek az eszközök szigorúan megfeleljenek a vonatkozó uniós jogszabályoknak;

4. megjegyzi, hogy az MI hasznos eszköz lehet a vállalatok, a vámhatóságok és a piacfelügyeleti hatóságok számára az emberi

jogok védelmének fenntartásához azáltal, hogy megkönnyíti az olyan uniós szabályok hatékony végrehajtását és betartását, mint a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv[10], az erdőirtásról szóló rendelet[11] vagy a kényszermunka tilalmáról szóló uniós rendelet[12], valamint a fogyasztóvédelem fenntartásához azáltal, hogy megkönnyíti az olyan uniós szabályok hatékony végrehajtását és betartását, mint a vegyi anyagok regisztrálása, értékelése, engedélyezése és korlátozása (REACH), a CE-jelölés és az általános termékbiztonsági rendelet[13];

Az MI és a strukturális változások az áru- és szolgáltatáskereskedelemben, valamint a kereskedelemben és a fenntartható fejlődésben

5. elismeri, hogy Európa versenyképessége az árukereskedelemben egyre inkább attól függ, hogy a stratégiai ipari értékláncokban, többek között a gyártás, a gépjárműipar, valamint a gyógyszer- és energiatechnológiák területén élnek-e az MI révén elérhető termelékenységnövekedés és minőségjavulás lehetőségével; felhívja a Bizottságot, hogy ezeket az érdekeket szisztematikusan vegye figyelembe a kereskedelmi tárgyalások során azáltal, hogy biztosítja a hatékony piacra jutást, a nem vámjellegű akadályokra vonatkozó szigorú szabályokat, valamint olyan végrehajtható rendelkezéseket, amelyek fenntartják az egyenlő versenyfeltételeket a tisztességtelen verseny és a technológiához köthető torzulások megelőzése révén, elismerve ugyanakkor az Unió szabályozáshoz való jogát;

---

10 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1760 irányelve (2024. június 13.) a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról, valamint az (EU) 2019/1937 irányelv és az (EU) 2023/2859 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1760, 2024.7.5., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

11 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1115 rendelete (2023. május 31.) az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2023.6.9., 206. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj).

12 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/3015 rendelete (2024. november 27.) a kényszermunkával előállított termékek uniós piacon belüli tilalmáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról (HL L, 2024/3015, 2024.12.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj).

13 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/988 rendelete (2023. május 10.) az általános termékbiztonságról, az 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2020/1828 európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 87/357/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2023.5.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

6. felismeri, hogy az MI a szakértelem áruvá tétele révén átalakítja a digitálisan nyújtott szolgáltatások kereskedelmét, és ezért a nagy értékű szakmai, műszaki és üzleti szolgáltatások terén Európa történelmi komparatív előnyének megőrzéséhez további erőfeszítésekre van szükség; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatáskereskedelemben zajló fokozott globális versenyre való reagáláshoz beruházásokat kell mozgósítani és javítani kell a finanszírozáshoz való hozzáférést, amint azt a Draghi- és a Letta-jelentés előirányozza; sürgeti a Bizottságot, hogy mozgósítsa a kereskedelmi és beruházási partnerségeket a tőke és a tehetségek vonzása, valamint az európai vállalatok kapacitásbővítése érdekében;

7. elismeri, hogy az MI világszerte átformálhatja a munkát és a munkaerőpiacokat; figyelmeztet, hogy az automatizálás, az MI-alapú szolgáltatáskereskedelem és az uniós munkaerő készséghiányának növekedése fokozza a leépítések kockázatát; hangsúlyozza ezért, hogy stratégiákat kell elfogadni e változások előrejelzése és annak érdekében, hogy a munkaerő megfelelően alkalmazkodjon; megállapítja, hogy az MI-modellek és -rendszerek fejlesztése és bevezetése negatív környezeti következményekkel jár, beleértve a megnövekedett villamosenergia-keresletet és vízfogyasztást; felhívja a Bizottságot, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások hatásvizsgálatai keretében elemezze, hogy az MI valószínűleg mely ágazatokat érinti, és értékelje az MI használatának a munkavállalók jogaira és a környezetre gyakorolt hatását;

8. figyelmeztet arra, hogy a digitális szakadék miatt előfordulhat, hogy a globális dél országaiban található partnerek kimaradnak az MI-alapú növekedési lehetőségekből, és nőhet az importált modellektől való függőségük; hangsúlyozza, hogy az MI-eszközök fejlődő országokban történő használatát támogató együttműködésnek meg kell erősítenie a multilaterális kereskedelmi rendszert, és azt a WTO keretében elő kell mozdítani; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a digitális befogadásra vonatkozó rendelkezéseket a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetekben és a digitális kereskedelmi megállapodásokban az MI alkalmazása és a termelékenység növekedésének támogatása érdekében, valamint mozdítsa elő az inkluzív és megbízható MI-t a meglévő uniós külső eszközök keretében a célzott nemzetközi együttműködési programok és kapacitásépítési kezdeményezések, köztük képzési programok, valamint a digitális és MI-infrastruktúrához való hozzáférés révén; felhívja a Bizottságot, hogy a Global Gateway kapacitásépítését összpontosítsa a nyílt forráskódú és etikus MI-ökoszisztémákra és a helyi képességekre, előmozdítva a reziliens, kölcsönösen előnyös kereskedelmi és beruházási kapcsolatokat;

9. megjegyzi, hogy a nyílt forráskódú MI-megoldások – azáltal, hogy lehetővé teszik az átlátható újrafelhasználást és a független tesztelést – jelentős előnyöket kínálnak, beleértve az alacsonyabb költségeket és a helyi alkalmazásból adódó fokozott adatvédelmet,

hozzájárulva az MI terén az egészséges verseny felfutásához és a nem uniós szolgáltatóktól való függőség csökkenéséhez, emellett támogatják a globális dél országaival közösen kidolgozott, ellenőrizhető, helyileg adaptált MI-megoldásokat; hangsúlyozza, hogy az ilyen együttműködésnek az uniós kereskedelempolitikába és a digitális partnerségekbe való beépítése diverzifikálhatja a partnerségeket, csökkentheti a néhány védett ökoszisztémától való függőséget, és megerősítheti a hosszú távú geopolitikai kapcsolatokat; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a nyílt forráskódú MI-megoldásokat, amelyek csökkentik a nem uniós szolgáltatóktól való függőséget; hangsúlyozza, hogy a nyílt forráskódú együttműködésnek magában kell foglalnia a közjót szolgáló MI-hez kapcsolódó projekteket, például az éghajlatváltozás kezelését, a tiszta energiára való átállás támogatását, valamint az egészségügyi ellátás és az élelmezésbiztonság javítását;

A digitális kereskedelem irányítása, szabályozási együttműködés és többoldalú szabályok

10. kiemeli, hogy a hasonlóan gondolkodó – ugyanazon demokratikus értékek, magas szintű irányítási normák, valamint a nyitott és szabályokon alapuló kereskedelem iránt elkötelezett – partnerekkel kialakított digitális partnerségek és kereskedelmi és technológiai tanácsok stratégiai szerepet töltenek be az EU MI-vel kapcsolatos értékvezérelt, emberközpontú és kockázatalapú megközelítésének közvetítésében; kéri, hogy a Parlamentet fokozottan vonják be a kereskedelmi és technológiai tanácsokba; felhívja a Bizottságot, hogy a G7-ek, a G20-ak, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és az ENSZ fórumain képviselt összehangolt álláspontok, valamint a szabályozók közötti közvetlen strukturált együttműködés révén hajtsa végre a nemzetközi digitális stratégiát annak érdekében, hogy előmozdítsa a globális álláspontok közeledését az MI biztonságosságával és az alapvető jogok védelmével kapcsolatos magas szintű normák szükségességét érintően;

11. hangsúlyozza, hogy meg kell védeni és elő kell mozdítani – különösen a többoldalú fórumokon – az EU emberközpontú MI-modelljét mint nemzetközi normát, valamint a mesterséges intelligenciáról szóló rendeletet mint olyan referenciát, amely segíthet összehangolni az átláthatósági és biztonsági normákat, megőrizve ugyanakkor a kereskedelem nyitottságát és kiszámíthatóságát; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg az MI-re vonatkozó szabványokkal, a technológiai innovációval és a biztonságos ellátási láncokkal kapcsolatos együttműködést a megbízható partnerekkel és a hasonlóan gondolkodó országokkal, többek között kétoldalú partnerségek és többoldalú fórumok révén, előnyben részesítve a demokratikus értékeket és a szabályokon alapuló nemzetközi rendet támogató partnereket; megjegyzi, hogy a fejlett MI-rendszerek határokon átnyúló kihívásokat teremtenek, és felhívja a Bizottságot,

hogy – különösen olyan nemzetközi kezdeményezések révén, mint az MI-vel foglalkozó globális partnerség, az OECD MI-re vonatkozó elvei és az UNESCO MI-re vonatkozó etikai kerete – törekedjen a legsúlyosabb kockázatokkal szembeni védelem globális minimumszintjének kialakítására, amely az interoperábilis és megbízható irányítás alapja;

12. hangsúlyozza, hogy a védelem globális minimumszintjén túl az EU emberközpontú megközelítését valló, hasonlóan gondolkodó partnerek koalíciójára van szükség ahhoz, hogy gyorsabban haladjunk az MI biztonságára, az átláthatóságra, az elszámoltathatóságra és az alapvető jogokra vonatkozó magas szintű normák végrehajtása terén, különösen strukturált szabályozási párbeszéd révén a viták kezelése, a bevált gyakorlatok cseréje és a kötelezettségvállalásoknak a technológiai fejlődés fényében történő kiigazítása érdekében; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy a magas szintű biztonsági és alapjogi normákra vonatkozó szabályozási konvergenciát kapcsolja össze konkrét kapacitásépítéssel, beleértve a biztonságos és megfizethető számítási és tesztelési képességekbe, tehetséggondozási és készségfejlesztési partnerségekbe történő közös beruházásokat a stratégiai függőség csökkentése és olyan hiteles végrehajtási modellek létrehozása érdekében, amelyekhez a partnerországok igazodhatnak, megerősítve a megbízható MI-t mint a nyitott és reziliens digitális kereskedelem alapját;

13. hangsúlyozza, hogy az MI-alapú kereskedelemhez elengedhetetlen a jogszerű és biztonságos adatáramlás; emlékeztet arra, hogy az uniós digitális kereskedelmi megállapodásoknak meg kell felelniük az uniós kereskedelmi megállapodások digitális kereskedelemről szóló címében foglalt, az adatok nemzetközi áramlására, valamint a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó horizontális, bizottsági rendelkezéseknek, lehetővé téve az EU számára, hogy a kereskedelmi megállapodásokba olyan intézkedéseket foglaljon bele, amelyek megkönnyítik az adatok nemzetközi áramlását, ugyanakkor megőrzik az egyének adatvédelemhez és magánélethez való alapvető jogait; kiemeli emellett, hogy a megállapodásoknak külön rendelkezéseket kell tartalmazniuk az MI-vel kapcsolatos szabályozási együttműködésre vonatkozóan, megkönnyítve a szabályozási megközelítések kölcsönös megértését, és felkéri a Bizottságot, hogy minden jövőbeli digitális kereskedelmi fejezetbe, illetve megállapodásba foglaljon bele ilyen rendelkezéseket; megerősíti, hogy az általános adatvédelmi rendeletnek vagy az azzal egyenértékű normáknak megfelelő biztosítékok jelentik a személyes adatok uniós továbbítására vonatkozó minimumkövetelményeket; kéri, hogy a digitális kereskedelmi megállapodások védjék a szabályozási autonómiát, és őrizzék meg a szabályozók számára a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet érvényesítéséhez, valamint az MI-rendszerekre vonatkozó átláthatóság, ellenőrizhetőség, méltányosság, biztonság és elszámoltathatóság biztosításához szükséges technikai hozzáférést, biztosítva

ugyanakkor a civil társadalom és a független kutatók hozzáférését a rendszerek forráskódjához és algoritmusaihoz;

14. emlékeztet az EU szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszer iránti elkötelezettségére; hangsúlyozza, hogy a WTO-nak érdemben hozzá kell járulnia a kereskedelem szilárd, biztonságos, inkluzív és megbízható MI-irányítási keretének kidolgozásához, többek között egy MI-vel foglalkozó külön WTO-munkacsoport létrehozása révén, hogy megkönnyítse a tagok közötti párbeszédet, tudásmegosztást és együttműködést az MI-re vonatkozó szabályozásokkal és szakpolitikákkal kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy az elektronikus kereskedelemre vonatkozó kiegyensúlyozott szabályok elengedhetetlenek az MI-alapú kereskedelem megnyitásához; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az elektronikus kereskedelemről szóló WTO-szöveg politikai teret biztosítson az MI demokratikus irányításának, beleértve a munkavállalók és a fogyasztók számára érvényesíthető biztosítékokat is; felhívja a Bizottságot, hogy a WTO keretében mozdítsa elő az MI-vel kapcsolatos kereskedelmi szabályokról szóló megbeszéléseket, és mozdítson elő olyan globális együttműködést, amely megkönnyíti a megbízható adatáramlást és a digitális kereskedelmet, valamint az MI-alapú szolgáltatásokhoz és eszközökhöz való hozzáférést, különösen a fejlődő országokban;

15. figyelmeztet arra, hogy az MI-re vonatkozó eltérő megfelelési rendszerek azzal a kockázattal járnak, hogy széttagolják a piacokat és növelik a kereskedelmi költségeket; hangsúlyozza a nemzetközi együttműködés szerepét a szabályozás széttagoltságának megelőzésében; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a nemzetközi szabványokat, valamint a kereskedelem WTO keretében kialakított technikai akadályait (TBT) és az átláthatósági szabályokat annak megakadályozására, hogy a szabályozási eltérések indokolatlan kereskedelmi akadályokká váljanak, ugyanakkor őrizze meg és használja ki az MI-re vonatkozó uniós irányítási keretet a megbízható digitális kereskedelem megkönnyítése és a megbízható MI globális szinten egyenlő versenyfeltételeinek előmozdítása érdekében;

Gazdasági biztonság és stratégiai függés az MI-értéklláncban

16. hangsúlyozza, hogy a fejlett félvezetőkhöz és a megfizethető számítási teljesítményhez való biztonságos hozzáférés alapvető fontosságú az EU technológiai szuverenitása és versenyképessége szempontjából; megjegyzi, hogy fennáll a veszélye annak, hogy a csipekről szóló rendelet és az MI-gyárakra irányuló kezdeményezés a széttagolt végrehajtás és a korlátozott lépték miatt nem érik el a kitűzött célt; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel ezek végrehajtását, folytassa nyersanyag-diplomáciáját, és használja ki a megbízható partnerekkel kötött kereskedelmi megállapodásokat, keret- és partnerségi megállapodásokat az ellátási láncok

diverzifikálása és a stratégiai függőségek csökkentése érdekében; ezzel összefüggésben elismeri a fejlett csipgyártási ökoszisztémák kritikus szerepét a hasonlóan gondolkodó partnergazdaságokban a globális MI számítási kapacitás támogatásában, és ösztönzi az ilyen partnerekkel a félvezetők ellátási láncának rezilienciája terén folytatott együttműködés elmélyítését; kiemeli továbbá, hogy sürgősen meg kell erősíteni a fejlett félvezetők európai gyártását, különösen az olyan európai kezdeményezések támogatása révén, mint a csipekről szóló rendelet javasolt felülvizsgálata (a csipekről szóló rendelet 2.0); felhívja a Bizottságot, hogy legyen egyértelműbb stratégiája arra vonatkozóan, hogy az EU hogyan fejlődhetne az MI-ökoszisztéma kulcsfontosságú szereplőjeként, és építsen be szigorú rendelkezéseket a kereskedelmi megállapodásokba a kritikus technológiákhoz és nyersanyagokhoz való méltányos hozzáférés biztosítása érdekében;

17. úgy véli, hogy a kritikus fontosságú ásványok ellátási láncának rezilienciájával kapcsolatos stratégiai partnerségek érdemi eszközök lehetnek az MI szempontjából kritikus inputokhoz, többek között a ritkaföldfémekhez és a fejlett félvezető anyagokhoz való hozzáférés terén a szövetségesekkel való további koordinációhoz; kitart amellett, hogy az uniós szerepvállalást a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet referenciaértékeivel és az Unió nyitott stratégiai autonómiára vonatkozó célkitűzéseivel való összhangtól kell függővé tenni, a függőségek áthelyezése helyett a kiszolgáltatottságot csökkentve; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az e partnerségekből eredő többoldalú kereskedelmi eszközök, beleértve a minimumárakat vagy az átvételi mechanizmusokat is, összeegyeztethetők legyenek a WTO kötelezettségvállalásaival, és az EU érdekeit szolgálják; megerősített párbeszédet és együttműködést szorgalmaz a megbízható partnerek között a nemzetközi kereskedelmi forgalom védelme, valamint az MI-vel kapcsolatos ipari ökoszisztémák integritásának és rezilienciájának megerősítése érdekében;

18. figyelmeztet arra, hogy a felhőalapú infrastruktúra nem uniós országokban való koncentrációja külső joghatósági sebezhetőségeknek teszi ki az EU-t; felhívja a Bizottságot, hogy a felhőszolgáltatások és az MI fejlesztéséről szóló rendeletjavaslat és az ipar felgyorsításáról szóló rendeletjavaslat (COM(2026)0100) révén hozzon létre fokozatos szuverenitási kereteket, amelyek közbeszerzés révén előnyben részesítik a kritikus szolgáltatások uniós székhelyű szolgáltatóit, miközben nyílt stratégiai autonómiát biztosítanak azáltal, hogy fenntartják az uniós tanúsítási és interoperabilitási követelményeknek megfelelő, hasonlóan gondolkodó szolgáltatók megkülönböztetésmentes hozzáférését;

19. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy gazdaságbiztonsági doktrínája fogja össze a közvetlen külföldi befektetések átvilágítását, különös figyelmet fordítva a stratégiai digitális ágazatokra, például

az MI-platformokra, a felhőszolgáltatásokra és az adatközpontokra, az exportellenőrzésekre, a kényszerítés elleni eszközre és a piacvédelemre, mint olyan koherens rendszerre, amely megakadályozza az MI-től való függés fegyverként való felhasználását; figyelmeztet arra, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó exportkorlátozások és a geopolitikai helyzet növekvő változékonysága megerősített koordinációt és végrehajtást tesznek szükségessé az európai MI-ökoszisztéma védelme érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet célzott felülvizsgálatára a fejlett MI átfogóbb kezelése érdekében, tekintettel annak harmadik országok által biztonsági, megfigyelési vagy védelmi alkalmazásokban való lehetséges felhasználására;

20. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Kína ismétlődő exportkorlátozásokat alkalmaz a ritkaföldfémekre, amely korlátozások jelentősen megzavarják a félvezetőgyártó vállalatok számára létfontosságú ellátási láncokat, valamint a tágabb MI-értékláncot; úgy véli, hogy Kína fellépése indokolatlan, és felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a helyzetet, és reagáljon megfelelően annak biztosítása érdekében, hogy a világgazdaságot és a nemzetközi kereskedelem rezilienciája ne sérüljön;

21. hangsúlyozza, hogy az EU-nak fel kell gyorsítania a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet végrehajtását, és diverzifikálnia kell az ellátási láncokat a gazdasági reziliencia megerősítése érdekében; hangsúlyozza, hogy sürgősen biztosítani kell a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet keretében jóváhagyott stratégiai projektekbe, valamint a kitermelés, a finomítás, a feldolgozás és az újrafeldolgozás fellendítését célzó egyéb projektekbe történő beruházásokat, amelyek hozzájárulnak a Kínából származó kockázatok csökkentéséhez;

°

° °

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.